



Projectplan Vispassage Kempense Plassen, aanpassing stuw en herprofilering Run



Vispassage Kempense Plassen, aanpassing stuw en herprofilering Run

Rapportage: Dit projectplan is opgesteld op grond van de Waterwet.

Waterschap de Dommel

Versie:	Definitief
Kenmerk:	Z49291/U121614
Datum:	November 2018

Inhoud

DEEL 1: VISPASSAGE EN HERPROFILERING DE RUN	1
1 INLEIDING	1
1.1 Aanleiding en doel	1
1.2 Ligging en begrenzing	2
1.3 Beschrijving en maatvoering van de waterstaatswerken	2
1.4 Beschikbare gronden	4
1.5 Effecten waterstaatswerken	4
1.6 Beschrijving te treffen voorzieningen voor beperken van nadelige gevolgen	5
1.7 Technische uitvoering en de planning van het plan	6
1.8 Legger, beheer en onderhoud	6
1.9 Samenwerking	6
DEEL 2: VERANTWOORDING	7
2 VERANTWOORDING OP BASIS VAN WET- EN REGELGEVING	7
2.1 Waterwet	7
2.2 Kader Richtlijn Water	7
2.3 Verordening Water	7
2.4 Keur	7
2.5 Wet Natuurbescherming	8
2.6 Natura 2000	10
2.7 Erfgoedwet (archeologie / cultuurhistorie)	11
3 VERANTWOORDING OP BASIS VAN BELEID	11
3.1 Waterbeheerplan	11
3.2 Provinciaal beleid	11
3.3 Gemeentelijk beleid	11
3.4 Overig beleid	12
3.4.1 Explosieven	12
3.4.2 Ontgrondingsverordening	12
3.5 Verantwoording van de keuzen in het project	12
3.6 Vergunningen	13
DEEL 3: RECHTSBESCHERMING	14
4 JURIDISCHE PROCEDURE	14
DEEL 4: BIJLAGEN	15
BIJLAGE 1: TEKENING VERTICAL SLOT	16
BIJLAGE 2: DOELSTELLING VAN DE KRW	17

LEESWIJZER

Het voorliggende projectplan 'Vispassage Kempense Plassen' bestaat uit vier delen. In deel 1 wordt beschreven wat het Waterschap De Dommel gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Deel 2 geeft een toelichting op de vraag waarom dit werk wordt uitgevoerd en is daarmee de onderbouwing van het plan. Deel 3 geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures en deel 4 bevat tekeningen, rapporten en onderzoeken die voor het plan van belang zijn.

DEEL 1: VISPASSAGE EN HERPROFILERING DE RUN

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Waterschap De Dommel streeft een dynamisch, natuurlijk en gevarieerd beekdallandschap na voor het beekdal van de Run waarbij de beek vispasseerbaar is voor beekvissen als beekprik en biermpje. De huidige loop van de Run voldoet niet aan de eisen van de Kaderrichtlijnwater en Natura 2000 omdat:

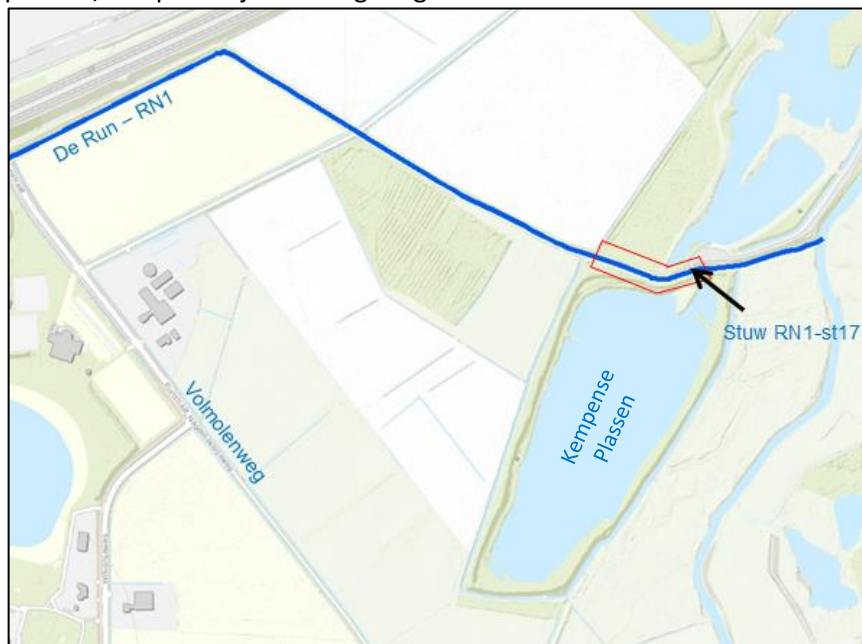
- De huidige gekanaliseerde beek onvoldoende ecologische en morfologische kwaliteit bevat.
- De beek is niet vispasseerbaar vanwege onpasseerbare obstakels zoals stuwen.

Daarom is het waterschap voornemens om het beekdal van de Run te herinrichten. Dit projectplan richt zich op de voorgenomen wijzigingen in het traject 'Kempense Plassen'. De wijzigingen hebben het doel dat de stuw RN1 17 vispasseerbaar wordt. Hierdoor is het mogelijk dat vissen vanuit de Dommel tot de Volmolenweg kunnen migreren. De Run heeft in dit traject nu relatief weinig ecologische waarden. Er zijn mogelijkheden om het leefgebied te verbeteren voor macrofauna en vissoorten door het plaatselijk versmallen van het profiel met het toevoegen van natuurlijke materialen zoals houtstobben. De constructies creëren hogere stroomsnelheden en een verbeterde habitat voor macrofauna en vissen. Het dient als start voor het behalen van de Kaderrichtlijn Water doelstellingen op dit traject. Het uitgangspunt bij het verwezenlijken van bovengenoemde doelen is dat geen nadelige effecten teweeg worden gebracht voor de aangrenzende percelen.

Het voornemen van het waterschap is om de gehele Run vispasseerbaar te maken en natuurlijker in te richten door o.a. de beek te laten meanderen. Hiervoor is een Notitie Visie KRW -scenario De Run opgesteld. De visie is uitgangspunt voor de te nemen maatregelen nu en in de toekomst. (27 juni 2016 RoyalHaskoningDHV). Het bestuursvoorstel 'visie inrichtingsopgave watersysteem de Run' is op 3 oktober 2017 vastgesteld. De Run bestaat uit minimaal 3 deelgebieden, die los van elkaar (en gefaseerd in tijd) tot uitvoering worden gebracht.

1.2 Ligging en begrenzing

Het plangebied voor dit projectplan Waterwet ligt ter hoogte van de Kempense plassen/Philips visvijvers en ligt in gemeente Veldhoven. Zie onderstaande afbeelding.



Figuur 1: Het projectgebied/werkgebied met rood aangegeven.

1.3 Beschrijving en maatvoering van de waterstaatswerken

Deze paragraaf geeft een inhoudelijke en technische beschrijving van de maatregelen die genomen worden voor de doelstellingen, genoemd in paragraaf 1.1. In tabel 1 wordt per maatregel aangegeven welk doel de maatregel dient, waarbij vermeld staat of het een waterstaatwerk betreft. Om een volledig kader te schetsen worden de niet-waterstaatwerken ook omschreven.

Tabel 1: Maatregelen

Code	Maatregel	Doel	Type
A	Aanleg vertical slot vispassage	Vismigratie	Waterstaatswerk
B	Aanbrengen en vervangen van bodem- en taludbeschermer nabij stuw en vistrap	Oeverbescherming bij uitstroom stuw en vistrap	Waterstaatswerk
C	Bestaande schotbalkstuw aanpassen naar een geautomatiseerde stuw	Stuurbaarheid en onderhoud	Waterstaatswerk
D	Profielversmalling middels natuurlijke materialen	Ecologie/waterkwaliteit	Waterstaatswerk
E	Vervangen van kleppen bij waterinlaat hengelsportvijvers	Onderhoud	Overige
F	Het rooien van 5 bomen	Maakt aanleg vispassage mogelijk	Overige

De huidige schotbalkstuw bij de KempensePlassen (leggernr. RN1-st17) wordt vanwege zijn verouderde status omgebouwd/vernieuwd tot een geautomatiseerd kantelstuw. Hierdoor kan accurater en op afstand het peil worden gestuurd. Tegelijkertijd wordt de stuw vispasseerbaar gemaakt door aanleg van een zogenaamde vertical slot vispassage. Vanwege het ruimtegebruik moet voor de aanleg van de vispassage 5 bomen gerooid worden. De vispassage bestaat uit een betonnen bak met hierin opgenomen schotten voorzien van een opening die steeds links en rechts wisselt (voorbeeld zie figuur 2). Ter plaatse van het laatste schot wordt een uitstroombak aangelegd, haaks op de segmenten. Hierdoor staat de vistrap haaks op de beek waardoor de lokstroom vanuit de vispassage gunstig voor vissen is (Handreiking vispassages in Noord-Brabant). Op de betonnen segmenten worden looproosters aangebracht. Het vertical slot krijg boven- en benedenstreams een afsluiter zodat de vistrap dichtgezet kan worden bij lage afvoeren (sturing) of bij het plegen van onderhoud. Benedenstreams van de stuw, bij de uitstroom van de vertical slot-vispassage wordt bodembescherming aangebracht en taludbeschoeiing deels hersteld.

De bestaande stuw is voorzien van een houten damwand om achterloopsheid te voorkomen. Bij aanleg van de vispassage en het ombouwen van de stuw worden deze in stand gehouden en waterdicht op elkaar aangesloten.

In bijlage 1 wordt een overzicht van de te treffen maatregelen bij de stuw getoond.



Figuur2: Impressie van een vertical slot vispassage, zonder looprooster.

Maatregel D

In het natprofiel van de Run worden houtconstructies aangelegd tot aan de insteek van de watergang. Per houtconstructie zullen er palen in de waterbodem worden gedrukt. Tussen deze palen wordt hout, takken en grond aangebracht om een stabiel talud te vormen. Dit hout wordt door middel van ijzerdraad, dat gespannen wordt tussen de palen gefixeerd zodat het niet wegspoelt of kan opdrijven. De houtconstructie zal tussen de 25 en 30 meter bedragen. Hieronder is schematisch het principe van de maatregel opgenomen (figuur 3).



Figuur 3: Schematische weergave houtconstructies

1.4 Beschikbare gronden

Voor de uitvoering van de voorgenomen maatregelen is geen grondverwerving noodzakelijk. De meeste maatregelen worden genomen binnen het stroomprofiel van de Run. De vispassage komt te liggen op terrein dat in eigendom is van de visvereniging. Waterschap de Dommel heeft zowel met de Gemeente Veldhoven, als de visvereniging afspraken gemaakt voor realisatie van de vispassages. Deze partijen zijn akkoord.

1.5 Effecten waterstaatswerken

Door aanleg van de vispassage bij de stuw wordt de versperrende werking van de stuw voor vismigratie opgeheven. Hierdoor kunnen vissen weer vanuit de Dommel migreren naar de Run en vice versa. De poort wordt hiermee geopend tot aan de Volmolenweg. Op termijn zullen alle versperrende barrières in de Run worden opgeheven. Door aanleg de vispassage kan de visstand verbeteren in de Run wat een positief effect heeft op de ecologische kwaliteit van de beek. De huidige streefpeilen wijzigen niet door het aanpassen van de stuw en/of door aanleg van een verticalslot vispassage.

De houtconstructie leiden tot een profielversmalling van de Run. Onder gemiddelde winter- en zomeromstandigheden geeft de versmalling geen verschil in waterstanden. De stroomsnelheid gaat iets omhoog.

- Stroomsnelheid winter
 - Winter huidig: 0.09 m/s
 - Winter versmalling: 0.14 m/s
- Stroomsnelheid zomer
 - Zomer huidig: 0.02 m/s
 - Zomer versmalling: 0.04 m/s

Bij een extreme afvoer van $T=10$ winter (statistische komt dit eens in de 10 jaar voor) vindt een opstuwing plaats van circa 5 cm net bovenstrooms van de versmalling. Dit is een minimaal opstuwend effect en heeft geen nadelige gevolgen voor het gebruik van de aangrenzende percelen. Daarnaast kan dit effect tijdig worden voorkomen door de sturing van de automatische stuw.

Cummulatief en per individuele maatregel zijn geen nadelige hydrologische effecten.

1.6 Beschrijving te treffen voorzieningen voor beperken van nadelige gevolgen

Beperken nadelige gevolgen

Het ontwerp van de vispassage, het versmallen van de beek en het ombouwen van de stuw voorziet in het handhaven van het bestaande steefpeilen, zodat de toevoer van water en ontwatering van aanliggende percelen geborgd is. Aanliggende grondeigenaren zullen hierdoor geen hydrologisch effect ondervinden.

Voor de aanleg van de vispassage dienen er enkele bomen gekapt te worden. De bomen worden gecontroleerd op jaarrond beschermde nesten. Zoals bij alle werken heeft de kap van bomen, mits buiten het broedseizoen uitgevoerd en er geen jaarrond beschermde nesten zijn, geen effect op de beschermde broedvogels. De kap van de bomen zal daarnaast gecompenseerd worden door heraanplant in overleg met de eigenaar van de grond. Daarnaast wordt er gewerkt conform de gedragscode voor waterschappen en de werkinstructie voor beekprik. Het werk wordt indien nodig onder ecologische en archeologische begeleiding uitgevoerd, zie hiervoor respectievelijk paragraaf 2.5 en 2.7.

Beperken nadelige gevolgen tijdens uitvoering

Waterschap de Dommel streeft om nadelige gevolgen door uitvoering van het werk tot een minimum te beperken.

Maatregelen ter beperking van deze hinder neemt de aannemer op in werkplannen, welke voorafgaand aan de uitvoering worden geaccepteerd door het waterschap. Wat betreft eventuele wateroverlast zal de aannemer hierbij maatregelen treffen en zijn werkwijze hierop afstemmen, zodat het risico op wateroverlast tot een minimum beperkt is. Ten aanzien van stofhinder worden transportbewegingen in het gebied zoveel mogelijk beperkt. Schade aan de ondergrond (insporing / bodemverdichting) wordt voorkomen door waar nodig rijplaten toe te passen.

Financieel gevolg

Als gevolg van dit projectplan en de uitvoering ervan is geen financiële schade voorzien. Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar de Verordening nadeelcompensatie Waterschap de Dommel.

1.7 Technische uitvoering en de planning van het plan

De werkzaamheden bestaan grotendeels uit het aanbrengen van de betonnen segmenten, maken van de houtconstructies en grondverzet. De werkzaamheden worden verricht met behulp van een kraan. Mogelijk is het nodig om bij uitvoering van de werkzaamheden het bovenstroomse peil in de beek tijdelijk te verlagen. Dit is sterk afhankelijk van de weeromstandigheden.

Alle werken genoemd in dit projectplan worden aan een marktpartij gegund. Voordat met de uitvoering gestart kan worden, is nog nadere informatie nodig met betrekking tot ontwerp, detailplanning, werkvolgorde, fasering en dergelijke. De nadere uitwerking van deze details vindt in de contractfase plaats op basis van dit projectplan en de vergunningen. Dat wil zeggen dat het ontwerp verder wordt gedetailleerd. Het is aannemelijk dat tijdens deze detaillering (beperkt) afgeweken wordt van het voorliggende ontwerp. Echter deze afwijkingen zijn van ondergeschikte aard en doen geen afbreuk aan de functionele, hydrologische eisen van de waterstaatswerken en leiden niet tot andere dan in dit plan omschreven effecten op de omgeving.

Middels een contract wordt de resultaatverplichting voor de uitvoerende partij vastgelegd. Naast een detail beschrijving van de maatregelen, wordt hierin ook sturing gegeven aan de wijze waarop de uitvoering dient te verlopen. Hierbij moet gedacht worden aan uitvoeringsperioden, aan- en afvoerroutes, werktijden, stopmomenten en andere activiteiten rondom het plangebied.

1.8 Legger, beheer en onderhoud

Legger

Naar aanleiding van dit projectplan worden enkele waterstaatswerken gewijzigd en dient de Legger van het Waterschap De Dommel te worden aangepast. Hierin zijn de ligging, vorm, afmeting, constructie en het beheer van wateren en waterkeringen alsook kunstwerken zoals, stuwen en duikers vastgelegd.

Het waterschap zal na uitvoering de gerealiseerde of gewijzigde waterstaatswerken inmeten en vastleggen op revisietekeningen. Vervolgens legt het waterschap de maten, de functionele eisen en voorwaarden voor onderhoud in de legger vast conform het leggerbesluit.

Beheer en onderhoud

Het onderhoud wordt aangepast aan de nieuwe situatie en zal worden uitgevoerd door Waterschap De Dommel. In een nog vast te stellen Beheer- en Onderhoudsrichtlijn (BOR) zal hieraan invulling gegeven worden. Het beheer en onderhoud van de waterstaatswerken en leggerwatergangen zal het waterschap uitvoeren conform de beheer- en onderhoudsrichtlijn.

1.9 Samenwerking

De vispassage wordt in samenwerking met de gemeente Veldhoven en visvereniging Philips HSV aangelegd.

DEEL 2: VERANTWOORDING

2 VERANTWOORDING OP BASIS VAN WET- EN REGELGEVING

2.1 Waterwet

De toepassing van de Waterwet is gericht op:

1. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
2. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen
3. en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De geplande maatregelen voor het ontwerp van de vispassage in de Run (zoals genoemd in Deel I) geven vooral invulling aan doelstelling 2. Door verbetering van de mogelijkheden voor vismigratie wordt de beek natuurlijker en verbeterd de ecologische kwaliteit van het systeem.

2.2 Kader Richtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn ter bescherming van alle wateren en stelt eisen aan de waterkwaliteit en waterkwantiteit van grond- en oppervlaktewater. Op grond van de KRW is in de Nederlandse wet- en regelgeving vastgelegd dat de kwaliteit en kwantiteit van het water moet worden verbeterd. De provincies hebben hiertoe voor de regionale wateren in het overleg met waterschappen en gemeenten specifieke ecologische doelen vastgesteld.

Vanuit stroomgebiedsbeheerplan Maas is de Run getypeerd als waterlichaam type R4 natuur, permanent langzaam stromende bovenloop op zand. In KRW-maatlatten zijn de doelen uitgeschreven. Vergelijking van de maatlatten met de situatie in het veld laat zien dat de Run op ecologische kwaliteit ontoereikend scoort (zie bijlage 2). Dit komt o.a. omdat de Run niet vispasseerbaar is. Door realisatie van de vispassage bij de Kempense plassen wordt de vis migrerende barrière opgeheven waardoor vismigratie tussen de twee beken, de Dommel en de Run, weer mogelijk wordt. Het voornemen van het waterschap is om de gehele Run vispasseerbaar te maken en natuurlijker in te richten door o.a. de beek te laten meanderen waarmee invulling gegeven wordt aan de overige KRW-doelstellingen. Er wordt gefaseerd, middels deelprojecten, invulling gegeven aan deze opgave.

2.3 Verordening Water

Provincie Noord-Brabant heeft in haar Verordening Water regels opgenomen voor het waterbeheer door de waterschappen. Dit wordt uitgevoerd door de waterschappen. De Verordening vormt ook de formele basis voor de begrenzing van de natte natuurgebieden en beschermde gebieden. Waterschap de Dommel geeft hier invulling aan met haar Waterbeheerplan.

2.4 Keur

De keur is een verordening met de regels die het waterschap hanteert bij de bescherming van waterkeringen, watergangen (sloten, beken en rivieren) en bijbehorende kunstwerken (gemalen, stuwen).

Voor waterstaatwerken, waarvoor het vaststellen van een legger ingevolge de Waterschapswet is voorgeschreven en die op grond van een projectplan of een vergunning zijn aangelegd of gewijzigd ten opzichte van de legger, geldt, zolang vaststelling van een

legger of van een wijziging van de legger niet heeft plaatsgevonden, dat voor de onderhoudsplichten op grond van dit hoofdstuk de ligging, vorm, afmeting en constructie van het waterstaatswerk worden aangehouden, zoals aangegeven in het projectplan of de vergunning. Als geen vergunning is verleend, moet het waterstaatswerk worden onderhouden overeenkomstig de oorspronkelijke vorm en afmetingen.

In de keur is onderscheid gemaakt in A-wateren en B-wateren. De Run is een A-watgang. A-wateren zijn oppervlaktewaterlichamen die geregistreerd zijn in de legger. Het waterschap is ten aanzien van de A-wateren onderhoudsplichtig, inclusief de daarin, op of over gelegen kunstwerken. Ten aanzien van alle overige wateren (de B-wateren) zijn de aangelanden onderhoudsplichtig.

2.5 Wet Natuurbescherming

De natuurwetgeving in Nederland was verdeeld in soortenbescherming middels de Flora- en Faunawet, gebiedsbescherming middels de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Vanaf 1 januari 2017 zijn deze drie wetten vervangen voor de nieuwe Wet Natuurbescherming. De intentie van de Wet Natuurbescherming is om de biodiversiteit te beschermen, de verantwoordelijkheden te decentraliseren bij provincie en vereenvoudiging van regels. In deze wet is tevens Europees natuurbeleid verankerd.

De Wet Natuurbescherming zorgt o.a. voor bescherming van (bedreigde) dier- en plantsoorten met als doel de duurzame instandhouding. De wet verbiedt activiteiten die zorgen voor verstoring en/of vernietiging van flora en fauna en legt daarnaast een zorgplicht op.

De bescherming van soorten volgens de Wet Natuurbescherming (WN) is verdeeld in drie groepen. De WN vogelrichtlijn, habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

Nationaal beschermde soorten vallen onder art 3.10 lid 1a, b en c

- art 3.10 lid 1 a&b: opzettelijk doden of vangen; voortplantingsplaatsen of rustplaatsen beschadigen
- art 3.10 lid 1c: plukken of verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen

WN vogelrichtlijn en habitatrichtlijn

- art 3.5 lid 1-5 en 3.6 lid 2: doden of vangen; voortplantingsplaatsen of rustplaatsen beschadigen, verstoren, eieren vernielen, vervoeren

De Run maakt onderdeel uit van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux, zie onderstaande paragraaf. Gelet op de instandhoudings en/of uitbreidingsdoelstellingen mag de kwaliteit van de Natura 2000 habitatten en doelsoorten niet door het plan verslechteren/geen significant verstrend effect hebben.

Het aanbrengen van de houtconstructies en deels herstellen van talud- en bodembescherming heeft geen verslechterend/significant effect op de instandhoudingdoelstellingen omdat:

- De werkzaamheden conform de gedragscode van waterschappen worden uitgevoerd.
- De maatregelen en werkzaamheden in de Run zijn zeer beperkt qua ingreep en omvang.

- Binnen het werktracé komt geen drijvende waterweegbree voor. Benedenstrooms van de brug, circa 15 meter buiten het werktracé is de Drijvende waterweegbree waargenomen. Zie figuur 4a. De maatregelen hebben vanwege de beperkte omvang en de afwezigheid van de drijvende waterweegbree in het werktracé geen negatieve effecten op de Drijvende waterweegbree. De maatregelen hebben geen uitstralingseffecten en leiden daarom niet tot (significante) verstoring en/of vernietiging van boven- en benedenstroomse individuen en/of populaties
- De beekprik is waargenomen in het werktracé, zie figuur 4b. Bij eventuele uitdieping (om overmatig zandophoping te verwijderen) t.b.v. het aanbrengen van bodem- en taludbescherming wordt het bodemmateriaal onder ecologische begeleiding onderzocht op het voorkomen van de larven van de beekprik. Als deze voorkomen dan moeten de larven teruggezet worden. Hierdoor heeft het project geen negatieve effecten voor de beekprik. De beekprik kan na aanleg van de vispassage juist beter koloniseren.
- Werkzaamheden vinden buiten de broedperiode plaats.

Mitigerende maatregel:

(1). Bodem verstorende werkzaamheden wordt niet uitgevoerd in de gevoelige periode (paaiperiode) van de beekprik.

Gevoelige periode: Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits nemen van eventuele mitigerende maatregelen.
Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee



- (2). De waterbodem wordt zoveel mogelijk ontzien. Bij eventuele uitdieping om overmatig zandophoping te verwijderen wordt het bodemmateriaal onder ecologische begeleiding onderzocht op het voorkomen van de larven en dienen larven teruggezet te worden.
- (3) Werkzaamheden onder de waterlijn worden uitsluitend in overleg met een ecologische deskundige uitgevoerd. Er wordt niet gebaggerd bij watertemperaturen rond of onder het vriespunt of als deze hoog zijn. De temperatuurgrenzen en de eventuele extra maatregelen worden bepaald door een ecologisch deskundige.



Figuur 4: (A) Waarneming van de drijvende waterweegbree. (B) Waarnemingen van de beekprik. Rode kader illustreert het werktracé. De groene bol illustreert de locatie van de waarnemingen.

- De bosbeekjuffer is waargenomen bovenstrooms van de werktracé, zie figuur 5. Voor de Bosbeekjuffer geldt dat de werkzaamheden in het geen bedreiging vormen voor het voortbestaan van de soort.



Figuur 5: Waarneming van de bosbeekjuffer. Rode kader illustreert het werktracé. De groene bol illustreert de locatie van de waarnemingen (geen waarneming)

2.6 Natura 2000

De Run maakt (als lijnelement) samen met een drietal andere beken onderdeel uit van het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux Voor de beekdalen in het gebied is de aanwijzing voor de volgende habitattypen van belang:

- H3260A: Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels);
- H91EOC - Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)

Uit veldonderzoek is gebleken dat het eerste type niet voorkomt in de Run. Drijvende waterweegbree komt daarentegen wel voor in de Run en komt voornamelijk voor in een wat zuurder milieu. Waterranonkels komen juist in een neutraal tot basisch milieu voor. De habitatsoort drijvende waterweegbree heeft een uitbreidingsdoelstelling.

Het N2000 gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux is aangewezen voor een zestal habitatsoorten:

H1042 - Gevlekte witsnuitlibel
 H1096 - Beekprik
 H1134 - Bittervoorn
 H1149 - Kleine modderkruiper
 H1166 - Kamsalamander
 H1831 - Drijvende waterweegbree

Door aanleg van de vispassage kan de Beekprik en Kleine modderkruiper het gebied (opnieuw) koloniseren. Kans op Bittervoorn zal nihil zijn. De soort komt nu voor in de Kleine Dommel en Tongelreep. Ook de Run zelf heeft nog geen geschikt habitat voor de zoetwatermossel waar de Bittervoorn van afhankelijk is. Overige soorten zijn afhankelijk van een goed functionerend beekdal.

2.7 Erfgoedwet (archeologie / cultuurhistorie)

De bodem verstorende werkzaamheden voor de realisatie van de maatregelen zijn vrijgesteld van archeologische begeleiding/inspectie.

3 VERANTWOORDING OP BASIS VAN BELEID

3.1 Waterbeheerplan

Met de uitwerking van het Waterbeheerplan 2016-2021, 'Waardevol Water' wil Waterschap de Dommel invulling geven aan Europees, nationaal en provinciaal waterbeleid.

Door het verbeteren van de ecologische waterkwaliteit en –kwantiteit ten gunste van een beekdal met een natuurlijke en landschappelijk aantrekkelijk karakter wordt met dit projectplan concreet een bijdrage geleverd aan de doelstelling 'Natuurlijk Water' uit het Waterbeheerplan 2016-2021, 'Waardevol Water' van Waterschap De Dommel.

Met de doelstelling Natuurlijk water richt het waterschap zich op het behalen van de ecologische doelen uit de Europese Kaderrichtlijn Water en de functies 'waternatuur' uit het Provinciaal Waterplan. Naar aanleiding hiervan wordt de vispassage gerealiseerd.

3.2 Provinciaal beleid

Het Provinciaal Waterplan heeft als doel; verbetering en herstel van het natuurlijk watersysteem. Hierbij wordt aangesloten op de doelstellingen uit de KRW en Waterwet. In het Provinciaal Waterplan zijn instrumenten vastgelegd om de uitvoering van Europese en nationale verplichtingen mogelijk te maken in het kader van "Ruimte voor herstel en behoud van watersystemen".

Voor de Run zijn in het Provinciaal Waterplan de Waterhuishoudkundige functies water voor EHS, natte natuurparel en water voor groenblauwe mantel vastgelegd. Dit projectplan is draagt bij aan het provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

In het bestemmingsplan is door de gemeente vastgelegd welke bestemming een bepaald terrein heeft, en welke daarmee verband houdende voorschriften van toepassing zijn.

De aanleg van vispassages past binnen deze bestemmingen. Hiervoor is wel een omgevingsvergunning nodig.

3.4 Overig beleid

3.4.1 Explosieven

Door Bodac BV (2010) en Bombs Away (2018) is onderzoek gedaan naar mogelijke aanwezigheid van niet-gesprongen explosieven of munitie ter plaatse van de Run. De geplande werkzaamheden kunnen plaatsvinden zonder dat er vervolgstappen in de explosievenopsporing noodzakelijk zijn.

3.4.2 Ontgrondingsverordening

Voor aanleg van de vispassage in de Run is geen vergunning nodig in het kader van de ontgrondingsverordening, omdat de grondwerkzaamheden beperkt zijn in omvang. Er kan hier worden volstaan met een melding op basis van artikel 10 van de ontgrondingsverordening Noord Brabant.

3.5 Verantwoording van de keuzen in het project

Voor de totstandkoming van het ontwerp van de vispassage Kempense Plassen zijn diverse onderzoeken en studies uitgevoerd. Deze zijn digitaal opvraagbaar. Hier wordt in het kort een samenvatting gegeven:

- In 2011 is een variantenanalyse uitgevoerd naar de verschillende typen vispassages voor aanleg van een vispassage;
- In 2012 is op basis van de variantenanalyse een afweging en keuze gemaakt voor geschikte vispassages. Voor deze locatie werd een vertical slot passage als beste oplossing aangeduid;
- In 2014 is door Royal Haskoning DHV een heroverwegingsanalyse uitgevoerd voor de vispassage Volmolenweg en de Kempense Plassen. Uit de analyse blijkt dat zowel de vispassage vertical slot als de vispassage de vishelling goed werkt voor de doelsoorten. Ecologisch gezien heeft de vishelling een grotere meerwaarde voor het beekbiotoop dan een verticale slot. Echter vereist de vishelling een groter ruimtebeslag dan dat beschikbaar is. De vispassage vertical slot dient het doel en past het best binnen de beschikbare ruimte.

De vispassage dient hierbij te voldoen aan de volgende randvoorwaarden:

1. De vispassage moeten functioneren voor de doelsoorten beekprik, riviergrondel, tiendoornige stekelbaars en biermje.
2. Het ontwerp van de vispassage moet passen binnen de huidige beschikbare ruimte die het waterschap en de gemeente in eigendom hebben, danwel passen binnen de ruimte die derden zoals de visvereniging ter beschikking willen stellen.
3. Het peilbeheer blijft gehandhaafd, met het oog op de huidige aanwezige landbouwbelangen

Hydrologische onderbouwing

Onder normale omstandigheden wordt er gestuurd op het streefpeil van 17.45 meter NAP. De vistrap werkt bij het waterpeil van 17.45 meter NAP optimaal, vanwege het waterpeil in de segmenten en de goede lokstroom (25 – 50%). De bodem van de vispassage sluit aan op de hoogte van de beekbodem Doordat de klep van de stuw na automatisering zich continu aanpast om het streefpeil te handhaven zal het waterpeil bovenstrooms van de stuw stabiel worden en minder variatie vertonen t.o.v. de huidige situatie.

Het ontwerp van de vispassage is uitgevoerd volgens deze randvoorwaarden en voldoet daarmee aan de doelen voor vismigratie van de doelsoorten (de beekvissen) passend binnen het huidige ruimtebeslag en de huidige waterhuishouding. Het vertical slot krijgt boven- en benedenstrooms een afsluiter zodat:

1. bij lage afvoeren de visstrap afgesloten kan worden, waardoor al het water over de stuw moet (stuurbaarheid waterpeil bovenstrooms);
2. de visstrap afgesloten en leeggepompt kan worden voor (grootschalig) onderhoud.

De effecten van het houtconstructies zijn doorerekend met het oppervlaktewatermodel L:\Sobek215\Run_scen.lit

3.6

Vergunningen

Voor de aanleg van kunstwerken en de grondwerken zijn vergunningen en ontheffingen nodig. Deze vergunningen en ontheffingen kunnen nog leiden tot nadere invulling aan constructie, afmeting en uiterlijk van het waterstaatswerk. Onderstaande tabel geeft een overzicht van benodigde vergunningen en meldingen die nodig zijn om het project uit te kunnen voeren.

Tabel 2: Benodigde vergunningen, meldingen en toestemmingen

Procedure/Juridische basis	Activiteit	Vergunning / melding nodig	Bevoegd gezag
Waterwet-procedure	Aanpassen watergang Aanleg vispassages	Ja, middels dit projectplan	Waterschap de Dommel
Omgevingsvergunning	Werk of werkzaamheden uitvoeren en Bouwwerken	Ja	Gemeente
Melding besluit bodemkwaliteit	Toepassing van grond	Ja	Ministerie van Infrastructuur en Milieu

DEEL 3: RECHTSBESCHERMING

4

JURIDISCHE PROCEDURE

Procedure

Als een projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Belanghebbenden kunnen gedurende deze periode bezwaar op dit projectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk. Een bezwaarschrift moet vóór afloop van de termijn van zes weken bij het waterschap zijn ingediend. De bezwaarschriftencommissie zal het bezwaar behandelen. Tegen de beslissing op bezwaar staat vervolgens beroep en hoger beroep open bij de rechtbank en de Raad van State (zie voor een verdere toelichting bij “Beroep en hoger beroep”, “Crisis- en herstelwet” en “Verzoek om voorlopige voorziening”). In beginsel kunnen uitsluitend degenen die een bezwaar hebben ingediend, tegen het projectplan beroep instellen.

Beroep

Gedurende zes weken vanaf de dag waarop op het bezwaar is beslist kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank Oost-Brabant te 's-Hertogenbosch. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Op de vaststelling van een projectplan is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Belanghebbenden worden verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

Verzoek om voorlopige voorziening

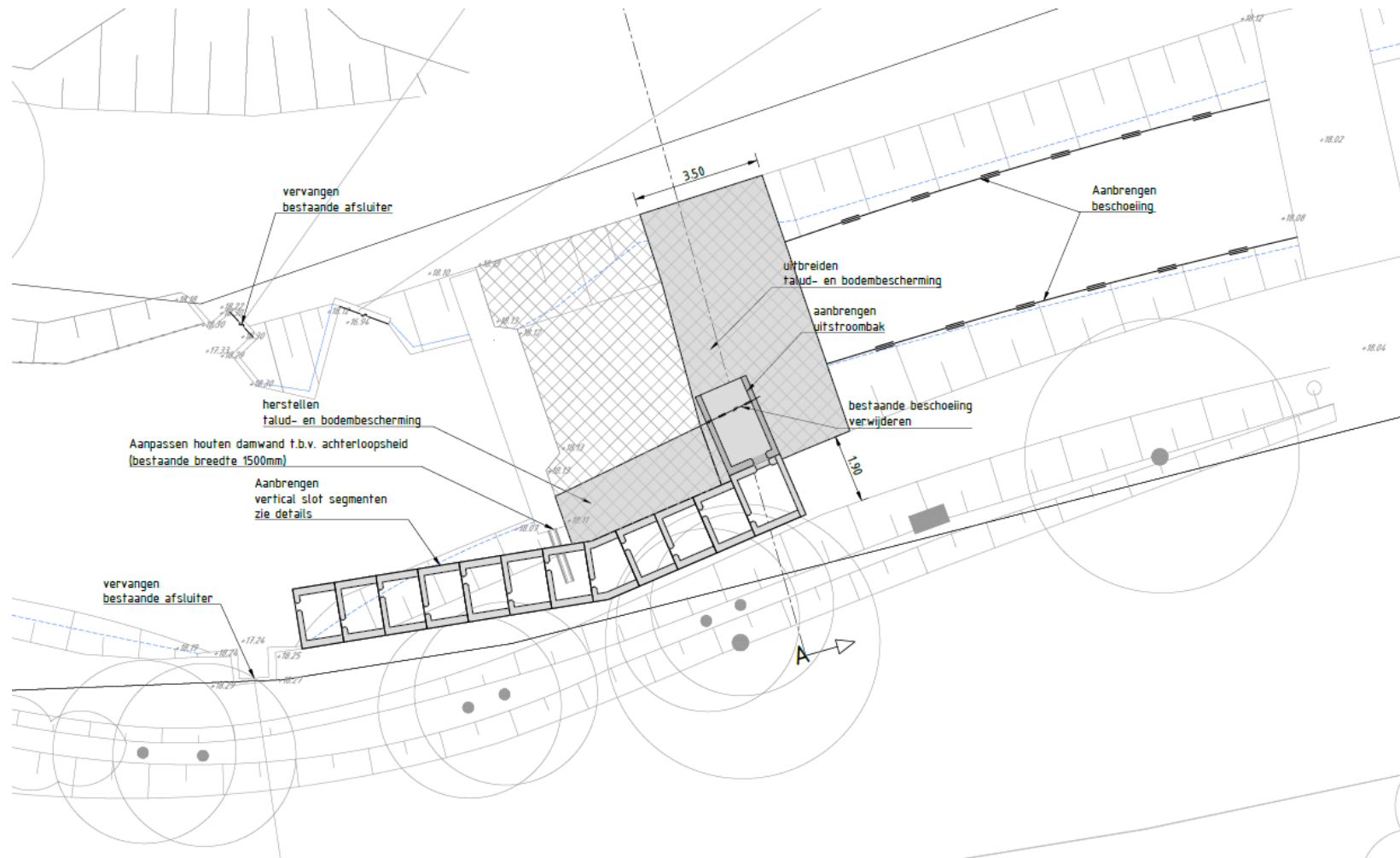
Het projectplan treedt in werking, ook al wordt er een bezwaarschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kan gelijktijdig of na het indienen van een bezwaarschrift een zogenaamd ‘verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening’ worden gevraagd bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd. Het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening moet worden gericht aan de rechtbank Oost-Brabant sector bestuursrecht.

Het treffen van een voorlopige voorziening is eigenlijk het nemen van een tijdelijke maatregel, zoals het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om het beroep af te handelen. Als het verzoek wordt toegewezen mag het waterschap het projectplan niet uitvoeren, totdat op het bezwaar is beslist. Voorwaarde voor het vragen van een voorlopige voorziening is, dat er sprake is van een spoedeisend belang.

Indien er na de bezwaarprocedure beroep wordt ingesteld is het eveneens mogelijk om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank.

DEEL 4: BIJLAGEN

BIJLAGE 1: TEKENING VERTICAL SLOT



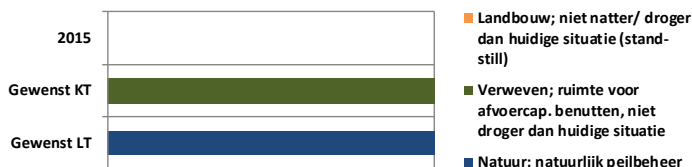
BIJLAGE 2: DOELSTELLING VAN DE KRW

Traject: 143
Jaar: 2015

Run
Natuur;R4

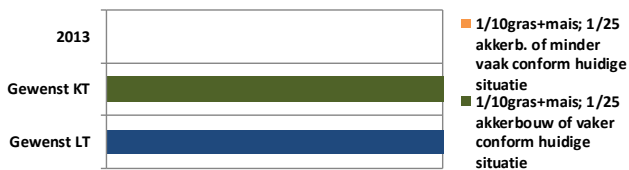
Permanent langzaamstromende bovenloop op zand

Beheertype



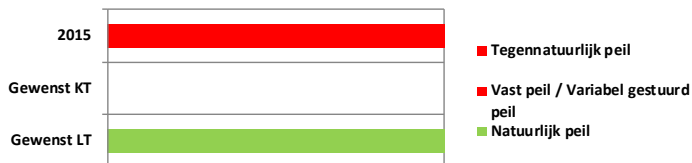
Richtwaarde overstrooming

(1/10= eens per 10jaar; 1/25= eens per 25jaar; 1/≤= eens per jaar of vaker)
(harde norm bij bebouwd gebied: minimaal eens per 100jaar)



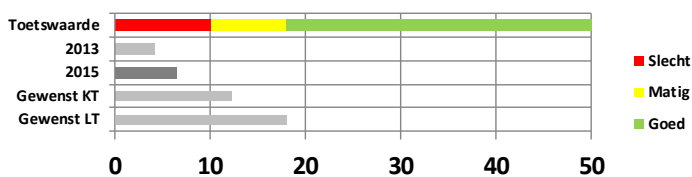
Peilregime

(Tegennatuurlijk peil= winter lager peil dan in de zomer)



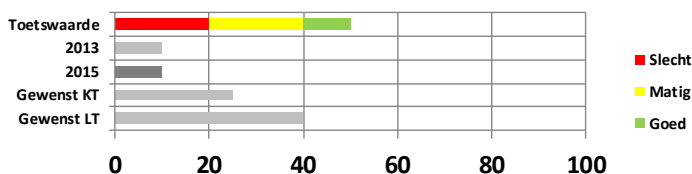
Stroomsnelheid (zomer)

(in cm/s; gem. juli-aug-sept)



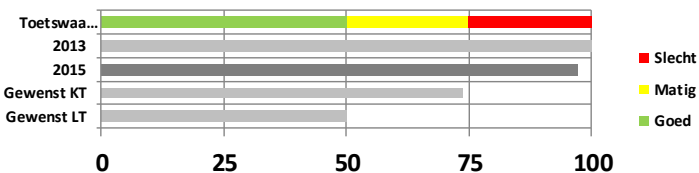
Beschaduwing

(%)



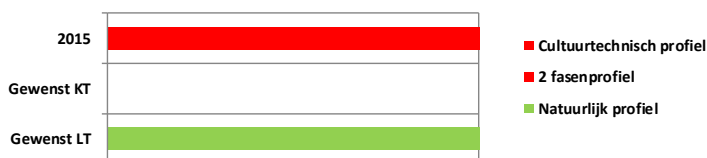
Onderhoud

(% maaien)



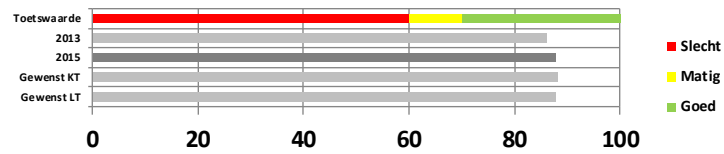
Profielvorm

2 fasenprofiel= winter- en zomerbed



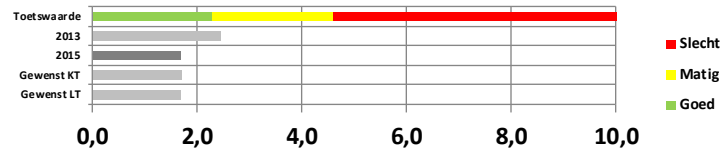
Zuurstofverzadiging

(%; zomergem.)



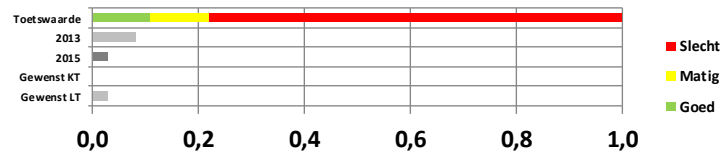
Stikstof (N)totaal

(mg/l; zomergem.)



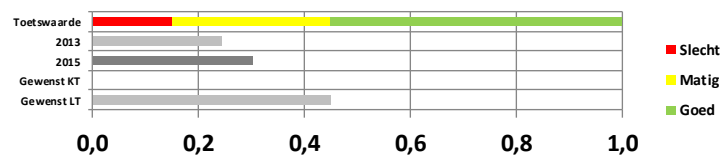
Fosfaat (P)totaal

(mg/l; zomergem.)



Vis

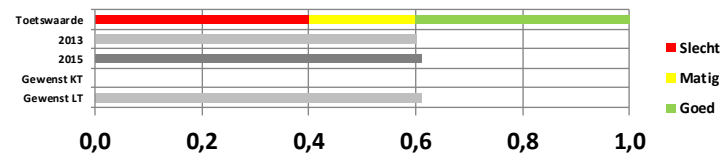
(EKR)



Macrofyten

(EKR)

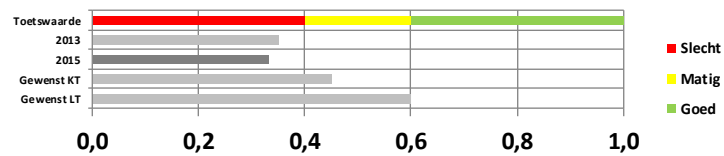
Waterplanten
EKR=Ecologisch KwaliteitsRatio



Macrofauna

(EKR)

EKR=Ecologisch KwaliteitsRatio



Gewenst KT = gewenst korte termijn

Gewenst LT = gewenst lange termijn